

ЖИТТЯ НА ТРЬОХ

Мелодраматичний трагіглюк на дві картини у
супроводі телефону

Дійові особи:

Я, красуня неймовірна в загубленому віці

Вона, просто красуня

Телефон, звичайнісінький собі телефон

КАРТИНА ПЕРША

Глуху темряву сцени розрива довгий зболілий жіночий крик, що раптово обривається на неймовірно високій ноті. Поступово перетинаючись, пробивається світло, концентруючись на скоцюрбленім жіночім тілі, що вмерзає в підлогу, над ним височить постать інша — тінь людини, чи людино-тінь, середньо-одвічний проявник миттєвості... дитина... дівчина... жінка... відьомська суть без ознак часу... душа... людина...

Напівтемна кімната. Нечіткість ліній розмиває простір-напівсон... напівжиття...

В о н а. Прокидайся... Прокидайся!

Я. Не хочу!

В о н а. Прокидайся! Ти обов'язково маєш прокинутись!

Я. Обов'язково? Для кого?

В о н а. Обов'язково...

Я. Чому?

В о н а. Надходить кінець світу.

Я. І що закінчується в мені?..

В о н а. Він маліє з кожним...

Я. І що з того?

В о н а. Кінець світу...

Я. Я не Месія.

В о н а. Але ти — свідок!

Я. З мене досить, що я свідок власного життя...

А свідок може залишатися поза подіями.

В о н а. Ти спиш, і мені шкода тебе.

Я. А мені не шкода. Ні себе, ні тебе! І не буди людей! Добродії відпочивають від власної благочинності! (*Раптом починає глибоко зі свистом ковтати повітря, через силу*). Гей, ти!? Уявляєш собі, які то важкі ноші — добрі діла? Особливо, які нічого не важать... як мій сон ... наприклад...

В о н а. (*немов наслідуючи чи передражнюючи, теж починає задихатись, схоже, зовсім незвично для себе*). Яке ядуче повітря!

Я. Увімкни світло.

В о н а. Світло?..

Я. Рефлекс. Світло розчинить страхи і вивільнить сполучений кисень.

В о н а. Де тут вимикачі?

Я. Вимикачі скрізь, а от де вмикається — забула. Втім, ти можеш це зробити безконтактно. Дер-
жай — фокус із серії «Це ви можете!»

В о н а. Що треба зробити?

Я. Захотіти... Захотіти жити...

В о н а (з заплющеними очима зондує простір, в кімнаті злегка прояснюється).

Я. В тебе безумовні здібності! Дякую. А тепер за-
бирайся геть!

В о н а. Мені важко...

Я. Заступила? Вагітна?

В о н а. Мені важко піти від тебе. Я звикла...

Я. Звикла, як кліщ до тіла?!

В о н а. Не ображай! Запльовані дзеркала довго відтираються, і з часом — псується амальгама. І стає все важче розпізнавати Того, хто по той бік віддзеркалення...

Я. Не містифікуй!

В о н а. Почерпнула з твого досвіду

Я. Він, як перезрілий помідор. Багато червоного соку, ледь нашпичать — летить у всі сторони, залишаючи тільки плями, які хоч зубами вигрижай, та цупку, нікчемну шкірочку, що не перетравлюється в шлунку... Так що не рекомендую.

В о н а. Що саме?

Я. Вживати натщесерце мій досвід.

В о н а. Я не вільна обирати... Що вже подали з бо-
жого столу...

Я. Як? І ти детермінована початковою програ-
мою? (Сміється).

В о н а (серйозна, аж занадто). Я — детермінована то-
бою...

Я. Сьогодні я щедра! Дарую тобі — Вольную!

Вольную — від себе! Танцюй! Біжи! Лети! Пасись на райських луках — і забувай! Забувай наші азійські азотисті солончаки, що виповзли з-під розкішних каштанових ґрунтів згідно закону історично-соціальної детермінації.

Вона. Глупство.

Я. Глупство, що ти досі тут.

Вона. Я звикла до тебе...

Я. А я — ні! Я не звикала і не звикну до твоєї наявності. Ти завжди заважаєш! Заважала і заважаєш — жити... бути... моги... вбити... тебе... Ти сіяла і сієш терен на моїх теренах! Твоя основна якість — Невчасність! Приходиш, коли не просять, і йдеш, коли благають — зостанься! Ти жила і живеш поза часом...

Вона. Не знаю.

Я. ...зате в конкретному місці під сонцем! Під моїм! Не заблукаєш, не сплутаєш і в беззоряну ніч!

Вона. Заспокойся. таких не буває...

Я. Ще й як буває! Кажуть же — ніч, хоч око виколоти!

Вона. Це поетичний образ. Доля зірок справді пов'язана з людьми, але зовсім по-іншому, аніж вони собі це уявляють: вона цілком незалежна від наших відчуттів...

Я. «Від наших відчуттів». Це в тебе — «відчуття»?!

Скажи, будь ласка, чим ти спроможна відчувати?

Вона. Тобою.

Я. Але саме в цю хвилину я не спроможна ні на що — я сплю!

Вона. Ти розмовляєш зі мною.

Я. Я не розмовляю — я сплю, сплю, сплю! (Стогнути). Я — сплю! (Раптово зривається). Поспиш тут! Аго-ов! Де ви, прекрасні дитячі сні в рухомих картинках! Хочеш, коржик з маком — і свято на всіх! Хочеш, баранця на гойдалці в голубому небі! Ні — наполеон! Коли б це я робила той наполеон?... А мама встигала. Не часто... До дня

народження дітей... Цікаво, а якби в мене було п'ятеро дітей?.. П'ятеро найкращих представників мужньої половини людства закінчили б свій шлях добровільно і достроково в обіймах моїх безіменних суперниць! Ні! Я — добра! Гуляйте коні — у загоні, та в загоні не моїм! Хочеш, я спечу тобі наполеон?

Вона. Хочу.

Я. Шлехт твої справи, кохана, шлехт!

Вона. Це погано.

Я. Шлехт — погано по-німецьки, погані залишки поганської мови... Чи недолугими вдалися, чи й справді маємо генетичний імунітет до чужинського?.. То коли тобі день народження?

Вона. Не знаю. Мене при цьому не було... а потім не було нагоди розпитати... та й у кого, якщо всяк сам по собі ...

Я. Висновок: виходить, я сплю, а мені наснилося, що прокинулась... Весело!

Вона. Перезбудження ЦНС.

Я. Де вчитала?

Вона. В «Фізіології і анатомії».

Я. Я її років з двадцять як забула, де й поклала.

Вона. На горищі під конспектами.

Я (*зачудовано розглядаючи її*). Спасибі! Дуже цікава інформація! Неси люмінал!

Вона. Барбітурати — відпускаються по рецептах за двома печатками. Надмірне неконтрольоване зловживання може призвести до трагічних наслідків, чи бути використане для страшних злочинів... Ти не контролюєш себе... Бідна Мерлін...

Я. Хто?!

Вона. Вона така красива, біла... І шкіра гладесенька-гладесенька... та очі... як у всіх приречених на жертву...

Я. Це в мене очі приреченої на таку от ніч з тобою! Зустрічалися?..

Вона. Ми всі йдемо одною дорогою...

Я. В різних напрямках?
 Вона. Хто від чого відміряє...
 Я. Ти мене укуськаєш! Неси люмінал, кажу! (*З цікавістю дивиться, як та сновидою тиняється по кімнаті, підказує*). Холодно... холодно... Тепліше. Молодець!
 Ще тепліше! Є!
 Вона. Нема! В тебе немає ні брому, ні люміналу, ні аптечки взагалі!
 Я. Справді. Вибач, вискочило з голови. Подай склянку. Дякую. (*Надпиває*). Фу, гидота! І що в нас є?
 Вона. Я...
 Я. Я — це я... Тіло, яке спить на лівому боці. Порушення кровопостачання. Кисневий голод. Накопичення вуглецю та азоту в крові. І в результаті перелічення чинників — ти!
 Вона. Я не в результаті... В результаті — ти...
 Я. Отак? А ну, щипни мене!
 Вона. Тобі буде боляче.
 Я. Не відволікайся — щипай!
 Вона. Тобі буде боляче. (*Щипає*).
 Я. Ти що, здуріла?!
 Вона. Ти ж просила.
 Я. Уві сні так себе не поводять, шановна! Цікаво, галюцинації з больовим відчуттям... Синці будуть?
 Вона. Будуть.
 Я. А що буде ще?
 Вона. Довга ніч... І — я...
 Я. Ти — плід галюцинації. Глюк! Матеріалізований глюк! Дістаньте, люба, психопатологію.
 Вона. У твоїх книжках — це розділ, а не назва. Ту книжку ти знищила...
 Я. Поправка приймається! Бал зараховується! Неси книжку, глюк глюкозидний!
 Вона (*швидко приносять книжку*).
 Я. Красенько дякую. Читай!
 Вона. Я?
 Я. Я при такому світлі не читаю.
 Вона. А мені не потрібна кяжжка ... Я — пам'ятаю...

Я. І все ж, коректніше скористатися книжкою і не полохати мою і без того травмовану психіку! Читай!

Вона. Про що?

Я. Про свій родовід — про галюцинації.

Вона. Це не раціонально. І не гуманно...

Я. Ти взагалі явище позараціональне! Читай, гуманноїд!

Вона (автоматично). Галюцинації — марення, неправдоподібні сприймання, обман чуттів зору, слуху, дотику, нюху, смаку, що виникають без зовнішнього подразника і сприймаються, як образи реальних предметів. Галюцинації спостерігаються при деяких психічних та інфекційних захворюваннях...

Я. Так, в мене інфекційна хвороба — Ти! Продовжуй!

Вона. Галюцинації також можуть виникати при отруєнні галюциногенами — речовинами рослинного та тваринного походження, або синтетичними сполуками, які спричиняють у здорових людей порушення психічної діяльності...

Я. Ні! Ти — галюциноген, а я здорова людина!

Вона. А ти здорова людина... Де твоя дитина?...

Я. Мріє про благословенну зустріч з безрідною матінкою.

Вона. Він має бути з тобою...

Я. І мати все, що маю я?

Вона. Так.

Я. З ТАКА — хліба не спечеш, і в ТАК — не загорнешся! А під моїм сонцем — і посиніти можна...

Вона. Ти лукавиш.

Я. Так, я — зозуля! Я ускладню своє життя, аби не видавалось таким непоправно складним. Я кормлю себе і дитя своє майбутнім, якого, можливо, і не відпущено для таких, як я... Я — зозуля!!

Вона. Ти — орлиця в сивому камінні міста...

Я. Вскормльонний в неволе орьол молодой! Іdealістка! На тому — і погориш!

Вона. А ти?

Я. Тобі не здається, що ти наворачтаєш на, м'яко кажучи, не зовсім чесну гру. Ми так не домовлялися. Є теми, що поза твоїм розумінням і не підлягають твоєму аналізу. Залиш, прошу, мої жили для не менш голодної совісті!

Вона. Задовгий монолог, як для такої!

Я. Не заїдайся, улесниця!

Різкий телефонний дзвінок.

Увімкни світло! Я не кішка. І не ти — розіб'ю лоба на рівному місці.

Вона (*вмикає торшер*).

Я. Безмірно вдячна! (*У слухавку*) Глибокої ночі, Коханий! Безсоння?... І чому ти вирішив, що я не сплю? Фізіологічна спорідненість? Симбіоз? О, так! Духовний симбіоз. І духи не сплять — це точно! Духи, не душмани — ті сплять давно і солодко. Духи, кажу! Сидить тут одне — несерійного випуску, покірне і підозріло небалакуче. Що? Шизуха? Є елементи, але в межах розумного. Ні! Ні! Голубоокого — не чекаю! (*До Глюка*). Які в тебе очі?

Вона. Твої..

Я. Каже — твої... Чуєш, в неї твої очі! Що? Ні! Нормальок! Поводить себе досить пристойно, нікуди не кличе і нічим не спокушає. Чого їй треба? (*До Глюка*). Чого тобі треба?

Вона. Мені страшно і холодно....

Я. Їй страшно і холодно... Чуєш, їй страшно і холодно. Я не канючу! І не прошу тебе, щоб приїздив! І взагалі, зігривай спокійнесенько своє ліжечко і ту, яка в нім! (*До Глюка*). З'їла?

Вона. Це — не про мене... І в нього нікого нема...

Я. Це в мене нікого нема.... Пустка в домі... Пустка в душі... Пустка в голові. Безприсвітно...

Вона. В нього безсоння — ти його сон в ночах безсонних.

Я. Жалібниця!

Вона. І крім того, якби там хтось був, хіба б він розмовляв з тобою?

Я. Телефони в різних кімнатах!

Вона. Ніч краде і розносить навіть дихання.

Я. Безтілесна наявність третьої — збуджує! Один із методів освоєння сексуальної культури, що знаходиться в глибокому занепаді на даний момент в нашому суспільстві! Штудіювання кращих взірців світової методології, стимуляція відеопрограмми — не кожен пострадянський громадянин може собі це дозволити. Пропонуються — безкоштовні послуги! Сексстимуляція по телефону! Вдовольняйтеся, не виповзаючи з-під ковдри! Хоча ковдра вже, сподіваюся, на підлозі?... А-а-а ! А-а-а-х!
(*Імітує сексуальний стогін*).

Вона. Сексоманка!

Я (*тверезо, зі злістю*). Кретинка! (*Сміється*). Класний обмін компліментами!

Вона. Простіше обійтись уявою, як це робиш ти...

Я. А ти що робиш, берегиня домашньої скотини?

Вона. Оберігаю тебе. Потім буде соромно...

Я. Коли воно буде... те потім... Ізиді, Глюкозид!

Вона. Тобі погано?

Я. Мені добре! Мені завжди добре! У Нього — безсоння, в мене — ти, і місяць — круглий, як сидниця, надійний поводитир для нічних перехожих. Гармонія!

Вона. Ми ж не на вулиці.

Я. Нічні перехожі — ідіоти, що човгають ночами туди-сюди, вперед-назад, починаючи з сутінок вечірніх і закінчуючи ранковими! До речі, ти абсолютно підходиш під цю нерідкісну категорію. Боже, як хочеться пити!

Вона. Тобі алкоголю?

Я. Смолки гарячої з сірчаними бризками! У тих чергах за чортовим зіллям станеш і клятвоманкою, і клятвoporушницею! Я вже стільки разів зарікалася — пити, палити і навіть дихати, що в ро-

ті терпне від власного паскудства! (*Знову бере склянку, довго дивиться на каламутну рідину, забувши про Глюка, потім різко допиває*). І що дали?..

Вона. Я принесу... з заначки...

Я. В гарному ж я була стані, що ти пам'ятаєш, а мені — викосило! Ну, спрінто-моменто!

Вона (*іде*).

Я. І беник з підвіконня прихопи! Там колонка пихтить, то припали, коли твоя ласка! Сірники гавкнулись!

Вона. Я не палю і ніколи не палила.

Я. За раз не отруїшся!

Вона (*несе запалену сигарету*). Все, що відбувається з нами вперше — відбувається за раз...

Я. Зіщулилася, наче цноти тебе позбавили! Могла б і звикнути за стільки літ!

Вона. До самознищення не звикають.

Я. Звикають, та ще й як!

Вона. Ти — зла...

Я. Як роги від козла! Роги є, а козел шкуру сушить на барабан!

Вона. В Нього — безсоння...

Я. Це в мене безсоння, дякуючи тобі! А чи не пішли б ви удвох і далеко-далеко?

Вона. Він скоро зателефонує.

Я. Зателефонує? ВІН?! О, неодмінно! Він неодмінно зателефонує і не раз! Що ж йому поц... целуй на прощаньє мене! — ще залишається робити?

Очі зламав, зуби — з'їв, сили — розтринькав, а пагаварить — о, це ми можемо, скільки вам забажається!

Пластинка, правда, заїжджена — поскрипує, але зійде. Головне, вчасно міняти абонента!

Вона. І не гидко тобі? Слова, немов з помийниці сьорбаєш.

Я. Образилась? На Нього?! Тю-тю, та ще й фіть-фіть! Моя ти квіточко без вінка! Метелик ти мій нічний! Пополітаєш, як я... Не вгледиш, як і вороною станеш!

Вона. Не стану!

Я. Всі в цьому переконані, всіх — переконують і всі, врешті–решт, стають! Правило, що практично не знає винятку!

Вона. Я — виняток (*відвернулася до вікна*).

Я. Ти плачеш? Фантастично! Щось новеньке в психіатрії. Плачущіє галюцинації — небезпечно для психики пацієнтів! Дідусь Фрейд до такого б не додумався! Слухай, а чи не закохалася ти в Нього? Та–а–к! Влаштуємо маленьку сцену ревнотців і перехресний допит. Сидить прямо! Не двигайся! В глаза мне! В глаза!!! Отвечайте, не задумываясь — где? когда? и при каких обстоятельствах познакомились? Не отпирайтесь! Що говорив? Про що мовчав? Г–а–а!!

Вона. Я люблю тебе.

Я. Ще фантастичніше! Дитинко моя, це лесбійський нарцисівський комплекс, хоча, в принципі, вони з одного гівна... Смію тобі нагадати, що я все своє свідоме й підсвідоме життя любила мужчин!

Вона. Ти в їх подобі — любила Одного...

Я. Зась! Я в Його подобі — любила всіх!

Вона. Ти — моногамна...

Я. Це ж яку — таку гімназію ви закінчували, вельмишановна?! Я — нормальна цивілізована особа!

Вона. Особа — це особистість, обраність...

Я. Аякже — особа жіночої статі?

Вона. Кволе неенергетичне словосполучення.

Я. Ти ба–а! І не подумала б. Так, без пляшки не розберешся! Дзвони, мій котику, дзвони швидше, а то це плюгаве мишеня перетворить мене на тигра і глупа ніч стане свідком грандіозного побоїща Голіафа з гомункулусом!

Вона. Він зателефонує. Він обов'язково зателефонує!

Я. Саме зараз і зателефонує! Час пробілі!

Різкий телефонний дзвінок.

Вона (*підхоплюється і хоче йти до телефону*).

Я. Е ні, пташко, тобі ще рано в цю чергу, доведеться пропустити тьотю! Так, це я... Я! Сьогодні ТИ не забарився... Котра година? Глюк, котра у нас година?

Вона. Наш годинник зупинився.

Я. Наш годинник зупинився... На якійсь там за скількись там... Це має якесь значення? О, ти думав про мене? Це справді має непересічне значення! Втішив, нашій радості немає меж! І звідки в тебе така сила? Моїми молитвами? Приємно! Це ж треба, на повному ходу зупиняти годинники! Може, позмагаєшся з тим англійцем? А що? Він нам — куранти, а ти їм — Великого Бена покрутиш — в потрібному для Вітчизни напрямку? Ні? Ти — поза політикою? Поважаю! Надійний гарт. Добротний вишкіл! Слухай, а може, розгвинчений механізм мого розбитого серця? Торохтить, як порожній віз по кам'янистій дорозі! Дихати не дав — то запізнюється на століття, то забіга наперед безвісти... Во ім'я нашей светлой Любви?... Не проходить... Любов не проходить? Тут вже нічого не вдієш... Доля... Зачекати? Правильно! Мені тільки й лишилось, що чекати, чекати, чекати! Чекати — поки діти підростуть, поки на ноги станеш, поки всі книжки з бібліотеки знайомої товаришки перечитаєш, поки з гори спустишся, поки на гору зійдеш!! Поки... допоки!!! Дай мені спокій! Мені погано?.. (*До Глюка*). Чи я й справді настільки споганіла, що ви обоє, наче змовилися — погано... погано?! Добре! Мені — добре! Хто? Хто зі мною? Глюк глюкозидний! Ні, дітей у нас не буде. Не плануємо, поки що... Заспокойся, ти — я абсолютно спокійна, навіть при доброму гуморі! Не відчувається? З роками чуттєвість погіршується, любий, нічого дивного... Я дивна? О, я дивная дева диванов! Не треба приходити! Своїх побудиш. Що? Ви завели власний вертоліт? Завів би краще

собаку і випасав би його на моїм балконі, а я б виносила кісточку в зубах і цілувала його прямо в морду! Я — не хвора і не п'яна! В мене — все в порядку! Все а порядку! Все в порядку...

Вона. Заспокойся.

Я. Я спокійна, як пульс покійника!

Вона. Прошу тебе, не треба... Давай поплачемо...

Я. Що за покара така — одного здихалась, друга підлазить! Не мучте ви мене! Не мучте! (*Пробує розпалити загаслий беник, невиразні звуки, схожі на плач, раптом розсипається сміхом*). Ну, чого дивишся? Танцюй, Мартине, твоє свято!

Вона. Я не розумію...

Я. Танцюй, кажу! Дочекалась свого! Він таки зважився! Біжить! Летить! Спішить рятувати свою любов, свою єдину радість і втіху! Ти ж хотіла цього?

Вона. Це неможливо...

Я. Чому ж? Дуже навіть можливо! Вимріяна можливість! Справедливість — торжествує! Мрія Глюкозида набуває реальності! І ви, нарешті, познайомитесь! В цьому щось, безумовно, є!... Ну, а тепер до діла! Повертайся і швиденько!

Вона ?...?

Я. Треба створити якнайбільший розгاردіаш в кімнаті — гнітучу атмосферу розрухи і хаосу, — як скрізь у нас. Безладдя в побутовому плані засвідчить остаточний розлад мого усамітненого Я! Швидше! І постіль не забудь!

Вона (*спочатку мов сомнамбула, згодом все агресивніше починає крутитись по кімнаті, розкидаючи речі*).

Я. Дзеркало не чіпай! Розсиплеться! На чому порадиш ворожити?

Вона. На каві!

Я. Вам — розчинну, чи насипом? А снігу в Петрівку? До нашого гумору тобі далеченько! Крутись швидше! Молодця! А тепер... В'яжи мене до стільця!

Вона. ?...?

Я. Бо інакше, як Він зрозуміє, що в домі хазяйнує НЛО?

Вона. Я не НЛО.

Я. Яка різниця! Все'дно — чортівня! В'яжи! В'яжи! І без заперечень! Не вивчай, як амебу під мікроскопом!

Вона. Я знову зроблю тобі боляче.

Я. Судячи з комплекції, то навряд. Нагинайся, шворка під канапою.

Вона. ?...?

Я. Розслабся! Те, про що подумала — занадто банально і не естетично! Я на ній білизну сушу, коли батареї відключають, і кожного разу доводиться знімати.

Вона. ?...?

Я. Ти таки не людина! У нас балкони спарені, розумієш, сусіди крадуть. Вітер, кажуть, зриває! *(Кричить у стелю)*. Не смішій мене, люди добрі! Вітер — зриває! *(Зручно вмощується на стільці)*. Ну, до діла!

Вона *(швидко прив'язує)*.

Я. Оце маєш! Вищий клас! *(Пробує звільнитися)*. Професійний рівень!

Вона *(мовчки холодно дивиться, потім, задкуючи, відходить в глибину кімнати і там враз горбатіє, неначе невидимий тягар впав на плечі, і тисне, і гне, і тягне додолу)*.

Я. І де такому вчатьсь? Та й коли б ти встигла? Прецікаво!

Вона *(глухо)*. Було де...

Я. Так серйозно про серйозне — не серйозно! Смішна ти. Слухай, а я там була?

Вона. Тебе там... не було... Мене ж повертає вже стільки літ... Боже, як вона кричить!.. *(З жахом закриває вуха)*.

Я. Галюцинації в галюцинації?! Гей, отямся! Тут тільки ти і я, і ти — мій Глюк! Глюк, не божеволій! Цо занадто, то не здорово! Глю-юк!

Вона. Вибач, я мушу йти... йй... дуже боляче... За-

раз вона осліпне від болю... Зачекай! Я йду! Я йду до тебе! (*Кидається до виходу*).

Різкий настійливий дзвоник у двері.

Я. Це — ВІН! ВІН! (*Пробує виборсатися зі шворок, скаче на своєму стільці до дверей, відтак падає і смішно вовтузиться посеред кімнати*). Це — ВІН! ВІ—І—І—Н!..

Вона (*бліднучи, з безтямними від жаху очима відступав до вікна*). Це ВІН! ВІН... ВІН...

Завіса.

КАРТИНА ДРУГА

Повне світло і повний розгардіяш в кімнаті.

Я. (*пручається і кричить, негарна і зарюмсана*). Відпусти мене! Відпусти! Благаю тебе, паскудо, розв'яжи ти мене, май совість! (*Плаче*). Боже мій, Божечку, це ж був Він! Коли маєш Бога в серці, розплутай мене, гадина! Чуєш, ти! Глушман отетерілий, я зараз кричатиму на весь будинок, на весь світ! Хай міліцію викликають, ті знайдуть тобі місце, гнидо без'язика!

Вона. Ти й так горлаєш, що в когось серце заходиться!

Я. В Нього — хворе серце! Хворе серце, ти можеш це зрозуміти, колода ти безсердечна!

Вона. Він тебе не чув (*глибоко затягуючись, смокче недопалок*).

Я. Чув! Він відчуває все, що коїться зі мною! І завжди відчував! Боже мій милостивий, за що ж мені мука така!?

Вона. Не знаю... (*йде*)

Я. Стій! Ти куди?! Що ж мені і похолонути в твоїх путах?!

В о н а . Вони не мої...

Я. Повернись мені, відьмо опівнічна! Мерзотниця! Кровожера! В мене ж руки потерпли і нутро все дрижить, як ноги у старої коняки!

В о н а (*повертається зі склянкою*). Пий, це з твоєї заначки.

Я. Гран мерсі, сучище! Старі прийомчики! Врешь — не возмешь! Нас на арапа не взяти!

В о н а . Пий, не горлопань, бо й справді посиніла. (*Підносить їй склянку*).

Я (*ковтає і з відразою випльовує*). Струїти надумала?! За що? Ну що я тобі поганого зробила?! На цей раз не вдасться! Це ж яструбинка, дурепо! На молочних квасах (*підозріло приношується*). А може, ти туди дихлофосу напирскала?! Хоча й від такої мерзоти дуріють! Наливай!

В о н а . Яструбинка?... (*Надпиває*).

Я. Очі лікує, за рахунок загального підвищення імунного фону.

В о н а . То ти погано бачиш?..

Я. Здрасьте, я ваша тітка! Це ж у нас генетичне, могла б і запам'ятати! І не роби, прошу, таких круглих очей, непристойно!

В о н а . Вибач, я не могла подумати...

Я. Туману напускаєш? Тягни пляшку! (*Та йде*). Гей, стій! Згадала! У помийниці — під сміттям! Процес самовиховання! Перед тим, як пірнаєш — дуже гидко. Тобі не гидко? Хоча з усього видно, що ти — добряча штучка. Твій Рим в Криму, а Крим в диму?! Вампірюга з янгольським лицем, де ти там?! Срібла — золота не шукай, прости уклінно — не надбала, а шубі — сто літ в обід, І всю чисто міль покоцала! (*Та нечутно входить*). На мітлі літаєш? Ну-ну, а туди ж — «людина я»! Та ще й плаче!! Руки помила?!

В о н а . Ні. (*Підносить їй чарку*) Живи довго!

Я. Будь здорова — щоб ти здохла! (*Смакує горілку, їй стає тепліше*). Ні-і! Ти ніколи не любила!

В о н а . Для мене не існує — ніколи...

Я. На три життя розрахована? Вітаю. Щастить же деяким! А в мене — одне, одне, ти можеш це зрозуміти, зайді безвісна!

Вона (мовчить).

Я. Х-х-у! Тепліше стало! Довела, скотина безрога! Серце мало через зіниці не вискочило.

Вона. Не вискочило ж...

Я. Зате ти вскочила в хату бозна звідки! Слухай, що це, у вас так заведено? Приходити, яко тать, і експериментувати з людським матеріалом, знущатись над людьми!?

Вона. Це не експеримент...

Я. Може, вам не вистачає звичайнісінького адреналіну і ви, доводячи людей до безтями, смокчете потім ту саму психічну енергію в її найгрубіших формах, але збагачену адреналіном?

Вона. Дрімуче невігластво!

Я. Де вже нам, сіреньким! Ви долаєте безвість, а ми гинемо безвісти, на ваших очах, до речі, наші високі небесні браття!

Вона. Не говори дурниць.

Я. Найдостовірніша інформація! Свіжоспечені новини з гарячих точок планети — передає станція О-Б-С!

Вона. Одна баба сказала?

Я. Вірно!

Вона. То ти пішла на це саме О-Б-С розповсюдником інформації? В штаті чи за контрактом?

Я. А чи не пішла б і ти туди ж!.. Заткни пельку! Мені боляче... Боляче! А ти бабляєшся в тому гнойовиці, та ще й кайф ловиш!

Вона. Я ловлю твою тінь, щоб не втекла до сходу...

Я. Ні, ти точно НЛЮ. І мислиш, і відчуваєш, і говориш не по-людськи. По-людськи дієш, але в дуже специфічних традиціях. Ці ігри ми теж проходили...

Вона. НЛЮ — голограми. Прямий контакт — неможливий. В людині забагато страху. Чудо — по-

роджує страх — страх породжує рабів... Я мало схожа на голограму.

Я. І зйдуть з неба голограми, і розважать нас на голі грами добра і зла, і відділять половину від зерен... Хочу бачити? Я вас не боюсь.

В о н а. Боїшся... Згадаєш... І знову боїшся... Пити-меш?

Я. Розв'яжи краще, будь людиною!

В о н а. Ти наробиш дурниць.

Я. Дожену вітра в полі? Якраз, підставляй пелену!

В о н а. Пообіцяй.

Я. Аж три рази!

В о н а (*розв'язує і тут же падає від сильного удару*).

Я (*валить її на землю, насідає зверху і, вхопивши за волосся, товче і возить по підлозі*). А ось тепер і поговоримо, упир ніжногоголосий! Ти мені долю зламала! Долю зламала, а я тобі, курво, шию! ВІН! ВІН — прийшов! ВІН — зважився! ВІН!!! І щоб таке чудище?! Я ж ЙОГО стільки днів і ночей! В тебе віку не вистачить, щоб перерахувати! Монстр ти космічний, ти знаєш, що таке чекати, розуміючи, що — НІКОЛИ?! Я — жінка! Жінка!! Я тебе... Я!!! (*Товче її довго і лото і, раптом, зрозуміла, що В о н а втратила свідомість. Переводить дух і знову починає шарпати, але вже інакше, приводячи до тями. Дотяглась до пляшки, пробує влити рідину потерпілій.*)

В о н а (*відкашлюється*).

Я. Ціла?

В о н а. Ти мені руку вивернула.

Я. Могла б і вбити! (*Відхекується*). Цікаво. А скільки б за вбивство глюкозидного глюка впаяли?

В о н а (*стогне*).

Я. Постогни, постогни! І скажи спасибі, що я добра! І завжди власним коштом, прошу зазначити! Секундочку! (*Возиться з рукою*). Це ми проходили! Це вже було! Це ми знаємо! (*В о н а зойкнула*). Все — готово! Живи сто літ і продовжуй робити паскудства хорошим людям! Капосне створіння! (*Плаче*).

Вона. Я тільки хотіла як краще *(плаче)*.
Я. Отак і починається Вселенський Потоп...
Вона. Отак і починається...
Я. Хоч що ВІН говорив?
Вона. Нічого...
Я. Подобається мучити?
Вона *(хлина)*.
Я. Нічого — нічого? Зовсім — зовсім?
Вона. Зовсім.
Я. Ти кажеш неправду!
Вона. Неправду...
Я. Ну хоч півсловечка...
Вона. Тоді доведеться тебе знову зв'язати.
Я. Не доведеться.
Вона. Зв'яжуй мене! *(Плаче)*. Це був не ВІН...
Я. ?!
Вона. Сусідка.
Я. Сусідка? *(Очманіло мотає головою)*.
Вона. Сусідка. Вона дуже злякалася.
Я. ІЩе б пак, тут і гигнутись недовго,
Вона. Гигнутись — це від гикавки?
Я. Гикавка — відгигнутись. *(Конвульсивно сміється)*.
Вона. Мені довелося сказати, що я — сестра...
Я. Сестра.
Вона. А вона лається... Швидку — кричить — ви-
кликай! Стогін — кричить — стоїть такий, що пів-
будинку на ногах!
Я. Хіба я стогну?
Вона. Я не чую...
Я. Боже, як холодно...
Вона. Там ще залишилось... *(Г'ють удвох)*.
Я. Мерзотне, пійло.
Вона. Звикла... На фронті...
Я. На яким?
Вона. І на тім... І на іншим... Тебе там не було...
Я. Вигадуєш... Ти ж молодша за мене років на сто!
Вона. Може й так... Коли хочеш... хай буде так...
(Заціпеніла).

Я. Глюк... Глюк, повертайся! Куди ж тебе заносить?.. Не сиди так... Не лякай мене! Ти зараз схожа на купку камінців... Глюк, тобі щось болить? Може, в тебе струс мозку? Божечку, що ж я наробила, навіжена?! Гл-ю-юк!!

В о н а. В мене струс пам'яті...

Я. Це нічого... Це проходить... Дуже знайома штука! У мене б давно була інвалідність, якби її давали за струс пам'яті! Давай потанцюємо! Ти любиш музику? *(Підбігає до програвача)*.

В о н а. Не пам'ятаю...

Я. Аргентинське танго! Дами запрошують кавалерів! *(Піднімає Глюка з підлоги, та невпевнено робить декілька кроків)* Не хвилюйся! Так. Спокійніше! Мушу зауважити, більшість мужчин — рідні брати слонopotамів, і ти не виняток! Зате вони — наша надія і опора, гарант нашої легкості! Так, ще легше. Геніально! В минулому, безумовно, твоя душа ублажала небо містеріальними танцями! *(Сміється)*. Глюк, а ти закохувалась?

В о н а *(сміється здалеку)*. Неминуще, непроминуще, не про мене...

Я. І яким ВІН був?

В о н а. Він — не був, Він — є... Най-най-най-моїм...

Я. А я втікала, втікала, а виявилось, що по колу... *(Підбігає до столика, повертається з келишками)*. За нас красивих і високих! Честь! Ех ма, бід нема! Скільки того життя! *(Швидко переставляє пластинку)*. Фокстрот! На вашу честь, мадам! *(Танцює легко і весело. Різкий телефонний дзвінок. Коротко зиркнувши на партнерку, продовжує танцювати)*.

В о н а. Це Він.

Я. Може бути...

В о н а. Чого не біжиш?

Я. Набридло тягати себе за хвоста...

В о н а. Плакатимеш...

Я. Плакатиму...

В о н а. Звісна річ... Сльози, кажуть, продовжують жінкам життя...

Я. Можна подумати, що ти не жінка.

Вона. Можна подумати... З тобою оскаженіти можна!

Я. От-от! Зараз ВІН скаже точнісінько так, як ти! (*Біжить до телефону*). Альо! Певно я... Хто ще може бути? Глюк! Товариш такий — безіменний. Що? Зі мною оскаженіти можна? Браво! Один—нуль, моя користь! Знущаюсь? Звісна річ! Таким чином я стимулюю кволі органи наших зносених організмів. Що? Перевірити слово «зношені»? по словнику? Дякую! Професійність вашого слухового апарату — вражає, враховуючи загальний апаратний занепад! Терпи, хлопчику, негативістське допінгування інтелектуальних здохликів! (*Озираючись, продовжує*). Тут знаходиться представник охорони пам'ятників живої культури — і майже страждає! Не наг्राє! По-справжньому! Каже, що я передаю куті меду. Ні? (*До Глюка*). Бачиш, ВОНИ кажуть — Ні! Хочеш сказати дяді — Здрасьте! Теж ні? Ви працюєте в унісон! І коли, питається в задачнику, станцювалися? (*Вона заперечливо швидко хитає головою*). Молода? Досить молода — у всякому разі, зі слідами активної молодості на лиці і в глибинах досвіду. Красива? Як на чий смак, я — краща! Глюкашечко, тягни дзеркало! Проведемо порівняльний аналіз. Переможемо інтуїтивізм доказовістю емпіризму! Що?! ВОНА каже, що дзеркало в боротьбі за СВОБОДУ ми теж розбили! О, горе нам! Бідний Петя! І як тепер Петро має розпізнавати в собі Павла?! Медитативно — в менталі?! Бросьте нам, це згубний вплив їхнього Заходу ретрансльованного не через наш Схід! І я попрошу! Ти просиш припинити?... Я — згодна... Мені необхідно відпочити — відпочити від себе, коханий... (*сміється*). Від тебе неможливо! Карма! Покара по-нашому! Чи нагорода?... Шкода... Шкода, що сонце повернуло до заходу... Я б народила тобі купу дітей... Ми б наздоганяли їхні весни, літа,

чекали б зі світів незнаних, де нас ніколи не було і, напевно, не буде, але ми пізнавали б ті світи їхніми очима і продовжували б себе... Залітературно, як для життя удвох? Згодна... Але ж ти знаєш, що я ладна верзти будь-що, аби тільки чути твій голос... Ти пропадаєш в мені, як в сухому піску вода, я страшенна егоцентристка! Це я пропадаю в тобі?.. Боже, милий Боже, запропащі ми обоє — ні закінчитись, ні початись... *(механічно кладе трубку, механічно підходить і сідає поруч з Глюком... Мовчання...)*.
Я. Набалакалась... Тобі цікаво?..

Вона. Не дуже... Чого ти хочеш?..

Я. Любові...

Вона. Любов — це...

Я. Стан душі...

Вона. Спосіб її існування, і в якості непередбачених... Змінюється якість — змінюється і душа, як срібло на олово, може, й корисніше, але вже інше...

Я. Зарозумно, як для мене... Хіба що, зміниться душа, помудрішає!

Вона. Не встигне...

Я. Чому?

Вона. Тривкий код... заглибок і підвалини підсвідомості...

Я. Життя довге... Розвіється!

Вона. Ти занадто активно борсаєшся... Пам'ятаєш казочку про жабеня в молоці?

Я. І збило масло... і відпочило на грудочці... і вискочило з глека... До чого це ти?..

Вона. Згадалося! У всякому разі, вискочити завжди можна...

Я. Поки я тільки те й роблю, що вскакую по самі вуха у власне життя і тону в нім... Життя — глек, чи борсання?

Вона. Борсання...

Я. А глек?

Вона. Століття — просторові форми, що набуває Час...

Я. Гнила перспективка...

Вона. Ти забуваєш про масло.

Я. Глюк, а ти забула і сплутала адреси! Ти нормальний Глюк якоїсь іншої людини. Ти прагнеш аналізу, я страждань, і це зовсім не мазохізм. Так, я сама роз'ятрюю своє серце, здіймаючи в нім огонь пекельний, аби вигорала моя дурість...

Вона. Любов?..

Я (*сміється*). Любов — огонь!

Вона. Ти — щаслива! Ти — любиш! Тебе — люблять... У тої — все складалось набагато страшніше...

Я. І що ж — розбила глека?

Вона. Розбила... голову...

Я. Серед ночі... Глюк, май совість!

Вона. Справді... В тебе свій шлях... Чекаєш?

Я (*їй знову стає погано*). Світанку...

Дзвоник у двері.

Я. Сусідка. Піди відчини.

Вона. Я не піду.

Я. Мені важко піднятись... Болить аж з кісток... Певно, захворюю...

Вона. А як Та — крик здійме! Доповзеш якось! (*Кричить у двері*). Я йду! Йду! (*Ненатурально голосно*). Вибач, в мене світло перегоріло — навпомацки швидко не дочовгаєш! (*Злим шепотом*). Тобі захотілось криків, плачу, швидких збіговиськ і пересудів?! А ну! Зберись! І поведь себе, як психічно здорова людина! Швидко!

Я (*заточуючись, підходить до дверей*). Вибач, в мене світло перегоріло... Відчинити? Пробки перевіриш?.. Спасибі! Нам не горить! Не горить — то й не треба! До ранку дотягну... Твій на чергуванні? Відіспиться — все полагодить, він же в тебе мужчина. Та не хвилюйся ти, ради Бога! Я — не стогну! Бухикаю, може? Ето чисто нервноое — ето не пройдьот! Ну-ну, що ти там собі надумала?! Я гри-

пую... Застуджусь? Куди більше? Без капців? Справді, десь заповзли до бісу... Добре... добре... питиму — і малину, і калину, і меди, і солоди... Добраніч... Вибач... Добраніч!

Вона. Хвилюється...

Я. Аякже! Уявляєш скільки впаде клопоту на її голову, коли тут знайдуть «охладевшее тело»? І люди... люди... І марші Шопена... І гроші... гроші... І з її кишені... Бідна коридорна родичка...

Вона. Вона любить, наскільки вистачає їй серця.
Я. Любить?! За те, що єдина, хто не плював у слід її хахалю?! Мало того, що молодший, то ще й когут — когутом! А в неї дівка росте... Знаєш, що буває в таких випадках?!

Вона. Знаю, але він — не когут. Він гоноровий, як справжній селюк, що з власних сил вибивається в люди.

Я. Такий виб'ється! Скрізь проб'ється, але спочатку її приб'є! Бачила б яких стусанів тій дурці відпускає. Ходить, щоку прикриває — зуби, мов, болять, зубничка!

Вона. То з ревнощів.... Вона жінка показна, здалеку в око впада, а він справді замолодий і не дозрів ще.

Я. Під дверима підслуховувала?

Вона. Коли та чемодани збирала і ревла, як королева? (Сміється). А ти таксиста викидала за двері? Бідака, при чому тут він? Знайшла крайнього!

Я. Як при чому?! Йому, дурню, аби гроші, а те, що в людини життя під укіс, плювати?! Вона ж важкою ходила і боялась жевжику своєму признатись!

Вона. Зате ти це зробила з великим успіхом — мало не побились з майбутнім чоловіком подруги і батьком свого майбутнього хрещеника!

Я. Побились! Побились! Чого червонієш? Гадаєш, тільки ти десь там чогось вчилася? Життя — академія для бідних!

Вона. Хто на що вчився! (*Сміється*).

Я (*сіріючи*). Хитра ти! Очікуєш, як і та родичка горішня!? Дочекаєтесь! Все! Приїхали!

Вона. Куди?

Я. На кінцеву зупинку! Фініта! Поїзд далі не йде, прошу проводжаючих вийти з вагону (*відходить в глибину сцени*). Прошу звільнити...

Вона. Ти куди?

Я. За кудикіну гору! Туди, де вже нема тебе, чи мене, чи нас обох...

Вона. Припини мені зараз же! До ранку ще далеко!

Я. Для кого як...

Вона. Зупинись!

Я. Не підходь до мене! Не підходь! Чи може ти маразматична любителька фізіологічних рефлексій!? Я вдарю тебе! І забирайся геть! Геть! Геть!

Вона (*тримає її в своїх руках*). На, пий і дихай глибше, професіоналка! Глибше! І бігом марш до туалету!

Я. Спасибі за дружню допомогу! І як би я без тебе сконала!? Спасибі, ти справжній товариш!

Вона. Пити треба менше.

Я. Абсолютно з тобою згодна – більше не буду! Все! Все, останнє розпорядження, і прощальне слово до ближніх!

Вона. Що це знову за гра?

Я. Репетиція фіналу.

Вона. Не оригінально.

Я. Згода. Не складається з фіналом. Чомусь у всіх вони виходять банальними... Де ж наша ручка і папір?! Пишемо. Прощай, Машо!

Вона. Вона не Маша.

Я. Темнота, це ж комічна заготовка! З гумором у тебе не гаразд! Щоб навчитися сміятись, треба, мабуть, довго прожити на світі. Не переживай! У мене теж з цим не склалося!.. Пиши — сережки і перстень на столі, гроші в шухляді, знаєш де...

Пізніше отримаєш страховку, я не встигла, в касі ревізія...

Вона. Ти ж маєш добру душу....

Я. Добру, та ще й душу?! Дешевий прийом! Може, я добра, бо це економічно вигідно нікому не бути винною? Та, може, це мій єдиний талант — бути доброю?! Добрі — кретини, що не змогли влаштуватися чужим коштом! І не тому, що не хочуть — просто не вміють і вже не навчаться до смерті! Може, коли будувалась пришепенкувата структура цих самих — добрих, просто якийсь камінчик вилетів з конструкції, чи вчасно не підвезли ангели — підрядчики?! Добрі — вони ж самі жити не вміють і не дають іншим! Чесна людина ось-ось надумає подати копійчку, а воно поперед батька в пекло тиче свій зламаний гріш і радіє наче півцарства подарувало і півсвіту зогріло! О, то великі дурисвіти, добрі! Вони встигають перехитрувати навіть власну душу! От ти — хто?!

Вона. В білих одежах — по осінніх дорогах... Я розумію. І все ж — не варто... В театрі ночі — один Глядач, і в нього інше бачення і розуміння... Мені не смішно...

Я. Ти хто? Хто — ти? Ти моя вигадка! І мені смішно (*плаче*).

Вона. Ну що ти? Що ти? (*Невміло пестить, пригортаючи до себе*). Потерпи, моя маленька, ще трішечки, і ми перейдемо ніч, як годиться воїнам, і як було завжди, змінюючи одне — одного, — ми невмирущі. А Час Темного Бика — заважкий і для найсильніших. Він вибивав лобом залишки денних перепон, і влітають голодні протяги, шукаючи поживи і притулку... Скалки колишньої сили — вони живуть з руйнації і породжують руйнацію, безсвідомо обкрадаючи старих і малих, збиваючи поспіхом слабенькі свічечки... Забудь про ті протяги, пам'ятаючи... І хай пролітають стороною по урвищах над темною водою... А зараз ми будемо пити

чай і чекати на ЙОГО дзвінок. І ти скажеш... Ти скажеш — Нема світла, окрім світла! Мільйони мільйонів зірок зігрівають мільярди світів в безкрайності Всесвіту, та одне — єдине сонце дає життя землі, так і ВІН — єдине світило для твого серця. Ти скажеш, що приймаєш ЙОГО в усіх життєвих колізіях, бо нічого не викреслити з мінувшини. Ти скажеш, що любиш і любитимеш ЙОГО на всі тисячоліття, що лишаться за вами! Ти скажеш. ВІН зателефонує. ВІН обов'язково зателефонує!

Я. Ніколи.

Вона. Коли-коли?

Я. Коли своє ми відбули... ВІН НІКОЛИ СЮДИ НЕ ДЗВОНИВ, НЕ ПРИХОДИВ І НЕ ПРИЙДЕ...

Вона. ??

Я. Зачекай, не задавай питань, зараз зателефонують і ти піднімеш слухавку.

Різкий телефонний дзвінок.

Я. Сміливіше. Він не кусається!

ВОНА (*слухняно піднімає слухавку, слухає з острахом і нерозумінням*).

Я. Переказувати? «Вас слушає автомат. Вас слушає автомат. Говорите медленно, спокойным голосом. Всё, что вы скажете — будет передано, будет записано и передано. Говорите медленно — вас слушає автомат... »

Вона. Вас слушає автомат... Будет записано... Для кого буде записано?..

Я. В даному випадку — для Господа Бога, напевно...

Вона. Що це?...

Я. Подарунок подруги. Тонка американська штучка. Сама програмує і спрацьовує бездоганно. Спочатку здалося, що ліки напрочуд дійові...

Вона. І це все?...

Я. Невже тобі мало? Ти — раціоналістка.

Вона *(мовчить)*.

Я. Все... Я вигадала все — зустрічі... розмови... Я створювала іграшки... давала їм життя... І годувала їх власним. Запаси вичерпано... Я прожила сюжет, в якому рано чи пізно мала з'явитися ти. І от ми удвох... І нам буде легше, правда? Тільки, не залишай мене надовго саму... Нам буде легше... Боже, як холодно!.. І як хочеться спати! Я приляжу на хвилиночку... на пів-хвилиночки... Ти не сварись! Я скоро... Я скоро повернусь... Не сварись... *(сповзає на кулу речей, затихає)*.

Вона. Спи... Я зачекаю... І ВОНА зачекає... Ми чекатимемо на тебе і оберігатимемо твій сон... Спи, зльодяніла пташко... Спи... І не приходь в мої сни. Відпочивай! Не приходь... Не приходь в мої сни... Не приходь ... Не приходь... *(зіщулюється, збираючись в точку, здається, не дихає)*.

Різкий телефонний дзвінок.

Вона. Ало... Ало. Ал-ло! ВИ?! Це ВИ?! Не може бути... У Вас безсоння?.. Так, я пам'ятаю... ВОНА? Вона... Вона від сьогодні живе тут... Раніше?.. Ніде... й ніколи... *(сміється)*. Хіба що в найпотаємнішому куточку твого серця! Голос?! *(Сміється)*. Ти просто давно його не чув, КОХАНИЙ! І ще, я раптом згадала, що люблю тебе — на всі тисячоліття, що... лишаться за нами! *(Сміється)*. Дозволь тобі нагадати, КОХАНИЙ — у твоєї дружини завтра день народження, і вона любить білі хризантеми, *(сміється)* так, і я люблю білі хризантеми, *(сміється)* і ти — ТОЙ МУЖЧИНА, який любить жінок, котрі люблять білі хризантеми! КОХАНИЙ... *(сміється)*. КОХАНИЙ! КОХАНИЙ...

Безкінечно довгий стукіт у двері...

Завіса.